

Unga och trådlösa i Haketorp

Text och bild: Poul Kongstad

Just när jag kommer fram till Haketorp lyfter en stor vråk och flyger majestätiskt bort mot skogen. Vi besöker Camilla och Martin i deras nya stora hus i Haketorp strax norr om Gårdsby. De har bott där lite mer än ett år, men det tog tid att få både tomt, bygglov och huset byggt dessförinnan.

Camilla Gustafsson och Martin Eriksson har vuxit upp utanför Växjö och Alvesta, och bodde i en liten lägenhet på Norr i Växjö. Men de visste att de ville bo på landsbygden, och eftersom det då var svårt att köpa något, beslöt de att bygga nytt. Genom tillfälligheter fick de möjlighet att köpa mark i Haketorp där stormen Gudrun gått fram.

I have a dream...

Men man måste ibland ha gott om tid, ork och tålamod om man vill bygga nytt på landsbygden. Camilla och Martin tvekade inte, utan har skapat och byggt ett stort vackert hus i Haketorp vid Gårdsby och Gassjön. Huset har de ritat själva med råd och tips från många håll, och tog det närmare ett år med många kommun- och myndighetskontakter för att få bygglov. Eftersom de byggt huset parallellt med heltidsarbete (!) tog det sen nästan ett år att bygga det med både bostad, verkstad och - en altan med badtunna! Martin är byggare och har därför med bror och far kunnat bygga hela huset själva.

Drömmen hade gått i uppfyllelse och i juni 2006 flyttade man in. Huset är modernt på alla sätt med ekovärme – det värms upp av solfångare och en stor braskamin anslutna till ackumulatortanken.

En dröm gick i uppfyllelse

Martin och Camilla i Haketorp (med skymt av badtunnan och bredbandsantennen på taket [nörd.anm.]).

Martin är nu egen företagare tillsammans med brodern Jonas inom byggplåtslageri, och det går bra. Så i anslutning till huset ligger Växjö Plåtslageris verkstad. Martin verkar vara en arbetsmyra, för nog hittar jag honom sågande ved när jag kommer hem till dem. Hemma i Väckelsång blev det förr tid till både fotboll och gäddfiske, men nu läggs mesta tiden på jobb och hus – som han tycker är så kul.

Camilla är mycket aktiv i scouterna, ända sen uppväxten i Hjortsberga. Hon är ledare och håller även i ledarutbildning i södra Götalands distrikt. Camilla arbetar i Växjö och säljer elektronik och komponenter.

Utan kommunikation – en chock

Eftersom Martin och Camilla byggt nytt och dessutom är företagare, var det viktigt att få telefon och bredband i huset. Gissa om de fick en chock; sedan mars 2006 får varje kund betala hela kostnaden för att lägga ny telekabel. Förr var det mer solidariskt. Och eftersom telestationen var ”fullsatt”, fick man gräva kabel längre. Offerten från Telia var på 70.000 kronor – teleglesbygd just utanför stan! Till all lycka håller även landsbygden på att få bredband, och Martin nappade snabbt på Telenors trådlösa bredband – som samtidigt ger möjlighet till telefon via direkt bredbandet. Så först nu har Camilla och Martin både bredband och telefon.

Känslan för landet

Camilla och Martin har börjat lära känna folk på bygden, bland annat genom puben i Smedjan i Gårdsby på somrarna. Och nu stannar folk oftare på väg hem till Gasslanda och tittar in.

Vad är fördelen med att bo på landsbygden? – Det är så tyst och lugnt, en skön känsla. Vi tvekade aldrig.

Är det då något som blivit sämre efter flytten till Gårdsby, undrar jag till sist. - Nej, inget. Jo, det skulle i så fall vara att vi får lägga så mycket mer på taxi när vi varit ute i Växjös nattliv!

Midsommar i Stojby

Text: Marie Sjöqvist

På kvällen dagen innan midsommarafton träffas vi i Stojby och har midsommarfirande sedan några år tillbaka. Då klär vi midsommarstången och både barn och vuxna dansar sedan gladeligen runt denna. Alla generationer deltar den här kvällen och både nya och gamla Stojbybor träffas.

Vi är på "Bosses äng" mitt i Stojby. År 2001 var den nya Rottnevägen klar. Detta gör nu att antalet bilar som kör genom Stojby är betydligt mer lättträknade och att vi kan duka långbord vid vägkanten. Efter dansen grillar vi. Hamburgare, korvar och flintastekar vänds och trängs på grillgallret. Alla har mycket gott med i sina fikakorgar. Det enda som kan få oss att gå hem tidigt är mygg eller regn. I år slapp vi bådadera!

Många aktiviteter i Stojby

Ängen utnyttjas även till andra aktiviteter. På söndagarna är det gympa där under några veckor på sommaren och vid första advent reser vi julgranen. Men innan vi är där hoppas vi på en härlig höst.

Traktens evenemangskalender

13 oktober kl 13,00

Temadag: Hästen i landskapet

Hembygdsföreningens temadag i Gasslanda - Hästen i landskapet. Ridhästar, arbetshästar m fl. Mer info kommer senare, se www.gardsby.se

26 oktober kl 19.00

"Från Barnatro till Duke Ellington"

Höstkonsert i Gårdsby kyrka. Sega Gubbar spelar. Andaktsstund.

7 november kl 19.00

Läkemedel från naturen förr och nu (Hembygdsföreningen.)

Välkommen till föredrag om Läkemedel från naturen förr och nu.

Plats: hembygdsgården Hoppet. Mer info senare, se www.gardsby.se

9 december kl 16.00

Lucia - Natur- och miljögruppen (Gårdsby sockenråd)

En Lucia - med glimten i ögat - dyker upp vid Sporryds göl. Träffa miljögruppen där och ha trevligt. Info: Ingvar Jonsson tfn 65070

Se även www.gardsby.se

GÅRDSBYDAGEN

Text och bild: Micaela Maurin

I augusti i år hölls den tionde Gårdsbydagen: den årliga familjedagen då trakten och byarna bjuder in till aktiviteter och rundvandringar. I år hölls Gårdsbydagen på Ekesås där Leif och Anna-Lena Johansson hade upplåtit sin fina gård. Här berättar Micaela Maurin, som börjat gymnasiet i Växjö, om sina intryck.

Det första man såg, som man inte brukar se vid Ekesås Gård, var bilarna, uppemot ett hundratal. Sedan såg man ponnyridningen och längre bort en större mängd människor vandrandes mellan olika aktiviteter, alla utmärkta med skyltar som talade om vad det var.

Där fanns ponnyridning, tipsrundor både till fots och på moped, skjutbana, bygg din egen fågelholk, servering, chokladhjul, försäljning av lokala produkter, konstutställning, möjlighet att åka på rundtur med traktor och att få höra traktens historia berättas. Fixarna bakom Gårdsbydagarna är Gårdsby sockenråd (företagsgruppen) och LRF.

Det första jag gjorde var att gå och se på allt som fanns att göra och köpa. Sedan tog jag mig runt tipsrundan. Efter det

Linda Johansson och Jennie Hultman bjöd många barn på en ponnytur

gjorde jag som många andra och traskade upp till mangårdsbyggnaden för att höra på Kjell Gustavsson som berättade en del intressanta, väl valda bitar ur traktens historia.

Det fanns en hel del bekanta ansikten men

minst lika många jag inte kände igen. Några visste jag var nyinflyttade men som gammalt Trollbacke-barn hade jag ändå förväntat mig fler bekanta ansikten. Det var en något förvånande insikt att jag, fastän jag bott i Gårdsby hela mitt liv, ändå inte känner fler i området.

Regnet hängde hela tiden i hotande i luften men det började aldrig riktigt falla. Däremot kom vindpustar och solsken om vartannat hela eftermiddagen.

Många passade på att äta sin söndagsmiddag på serveringen utanför maskinhallen. Maten, grillad korv eller grillad karré med hemlagad potatissallad, den stod Toftastrand för. Det fanns också möjlighet till kaffe och hembakat bröd. Eva Arnqvist sålde både knäckebröd och sitt mjuka stenugnsbakade tunnbröd.

Speciellt uppskattat bland de yngre Gårdsbyborna var ponnyridningen som Linda Johansson och Jennie Hultman höll i. Många passade också på att snickra sig en fågelholk inne i ladan. Därinne fanns också en skjutbana som några av jägarna i Gårdsby hade hand om.

Leif Johansson som bor på Ekesås gård och som var i farten hela Gårdsbydagen.

2007

Är man liten så får man ha hjälp med fågelholksnickrandet!

Jag provade lyckan på chokladhjulet som Malin Göransson och Annie Andersson höll i. Tyvärr vann jag inget men bättre gick det däremot för många andra. Efter det tog jag mig en kotlett och köpte lite bröd att ha till kvällsmaten. Sedan började det dra ihop sig till hemfärd och jag tänkte innan jag for, att Gårdsbydagen kommer jag nog besöka nästa år igen.

PS. På www.gardsby.se finns bilder från de olika Gårdsbydagarna genom åren. Titta under Evenemang.

Glada besökare från Norra Åreda på Gårdsbydagen

Landbygdens bredband – hur gick det sen?

Text: Poul Kongstad

Frågan om bredband på landsbygden verkade löst här när TrueMobileBroadband körde igång i vintras. Det fungerade mycket bra för de flesta, men sen gick TMB i konkurs i juni, som framgick i tidningarna. Till all lycka för luttrade landsbygdssurfare erbjöd kommunerna en ny lösning, bland dem Växjö kommun genom IT-chefen Jörgen Skantz.

Sockenrådet konstaterar att TrueMobile-Broadband har gått i konkurs. Dess nät har stängts och plockas nu ner! Gårdsby sockenråd anser att infrastruktur som bredband är viktigt, och en självklarhet, även på landsbygden.

Växjö med flera andra kommuner där TMB fanns, erbjöd sig att stå för mellanskillnaden för att övergå till ett annat bredbandsnät (t ex Telenor 3G/turbo-3G, NMT Bredband, med flera) mot att man lämnar in TMB-modemet och visar upp avtalet.

Igång igen

Så nu surfar man vidare på landsbygden, om än mycket långsammare ännu så länge. Under hösten/vintern kommer både mobiloperatörerna (med turbo-3G) i vår närhet och NMT Bredband att uppgradera sina hastigheter, så till våren kanske vi surfar med 1 Mbit/s igen...

Den som funderar på vilken operatör man ska välja kan eventuellt ha lite nytta av de tester som Gårdsby sockenråd har gjort. Se www.gardsby.se → "Gårdsby sockenråd provar bredbandsoperatörer och modem för landsbygden".

Golfhotell1 – inte bara för golfare!

Text och bild: Toni Sjö

Kommer man förbi Lilla Fylleryd och ser Golfhotell1 kan man förledas att tro att det är ladugårdsbyggnader som har byggts om. Ser man närmare upptäcker man en härlig, ny kringbyggd innergård med terrasservering framför restaurangdelen. Inne i denna möts man av en mycket tilltalande modern design.

Hotellet har varit igång sedan 2006 och drivs av Marcus och Ulrika Herrlin. Marcus far Torsten Herrlin ägde då sedan några år Lilla Fylleryd och hade en idé om golfhotell intill Glasrikets golfbana. Detta förverkligades förra året när Marcus och Ulrika, med erfarenhet av restaurangbranschen i Frankrike, flyttade hit för att driva hotellet.

Det lantliga hotellet har 12 dubbelrum med högsta standard och utsikt mot golfbanan eller mot blånande höjder bortom Toftasjön. Denna lugna miljö och de sociala kontaktmöjligheterna som ett litet hotell kan erbjuda har lockat många affärsresanden att övernatta. Särskilt kontakten mellan personal och gäster men även gäster emellan, menar Ulrika, är ganska unik och väldigt uppskattad. Till detta kommer fördelen med den omedelbara närheten till golfbanan.

Marcus och Ulrika Herrlin är entusiastiska för sitt golfhotell.

Restaurangen ger också möjlighet att anordna fester av olika slag – bröllopsmiddag eller 50-årskalas. Det är väl detta som kan göra hotellet extra intressant för Sandsbro-Gårdsby-bor.

Hotellet har också möjlighet att ta emot konferenser av olika typer. För närvarande pågår utbyggnad av denna verksamhet, som hittills varit framgångsrik.

Hotell1s ”bakficka”, detsamma som golfbanans klubbhus, drivs också av paret Herrlin. Här erbjuder man daglig lunchservering.

Hotelllets tilltalande innergård.

Tage Axelsson - En berättelse om en människa och hans liv

Text och bild: Sven Schill

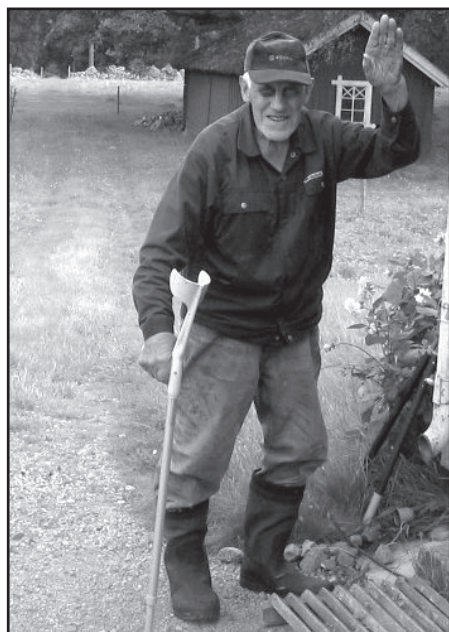
En lördag i augusti körde jag fram till gården Hestranna. Borta på gårdet kom en man emot mig, i ena handen höll han en lie, i den andra en krycka. När han kom närmare såg jag att han var alldeles blå runt ögonen och upp över tinningen.

"Vad har du gjort?" frågade jag. "Jag var borta i stenröset och jobbade och råkade snubbla och körde skallen i stenarna" svarade han. "Har du varit hos läkare?" frågade jag. "Nä jag vilade mig lite, sen kom jag upp på fötter och gick hem å tvättade av mig. Sen gick jag ut och fortsatte med stenarna". Detta är Tage Axelsson på Hestranna. Tage fyller 90 år om några månader. Men låt oss ta det från början.

Tage Axelsson föddes i Risinge den 5 januari 1918. Föräldrarna var Axel Johansson och Jenny Johansson Thaug.

När Tage berättar om sitt liv förundras man över vilket fantastiskt minne han har, alla årtal och datum om släkt, vänner och händelser sitter som en smäck.

Tage hade 10 syskon och var näst yngst i barnaskaran. Tages far, som var torpare och skomakare, blev sjuk i lunginflammation. Mor fick då sköta sysslorna. Mor Jenny blev stucken på ett handverktyg och dog av blodförgiftning tre dagar senare. På kvällen vaknade Tage av att det var oroligt i huset. Plötsligt kom ett äldre syskon in i rummet och sade att fadern var död. Detta hände

En blåslagen Tage

Hestranna gård

den 30 april 1923. Både mor och far dog på samma dag och tio barn blev föräldralösa. Tage var då fem år.

De äldsta i barnaskaran fick ut och tjäna hos bönderna medan de yngre placerades ut i familjer. Efter 29 dagar i sorgens hus kom Tage till sin fars kusin Ellen och hennes man Gustav Bäckman på Hestranna. Gården ligger någon kilometer från riksväg 23 utmed vägen mot Södra Åreda och Risinge. Tage blev aldrig adopterad men blev alltid väl bemött och behandlades som son i huset.

Gården Hestranna var ett gammalt frälsehem och rusthållarställe med 5 hektar åkermark och 87 hektar skog. När gården är byggd är det ingen som vet men Tage berättar att mangårdsbyggnaden flyttades ca 20 meter 1873.

Redan året efter började Tage i Helgaryd skola, sex år gammal. "När man kom hem från skolan fick man hjälpa till på gården" säger Tage. Tage arbetade oavlönad på gården men fick vad han behövde men till något "extra" fick han inte, men det berodde nog mest på Tages försynthet, han ville inte "ligga någon till last".

1939 gjorde Tage sin militärtjänstgöring på infanteriregementet I11 i Växjö och Kronobergshed. Han muckade strax innan andra världskriget bröt ut. I april 1940 ryckte Tage in igen (tyskarna hade gått in i Norge och Danmark). Han "låg inne" ett par månader 1940, -41, -42, och -44. Däremellan åkte han hem och hjälpte till på gården.

1945 kom freden men samtidigt gick Ellen bort så nu var det bara två karlar kvar på gården. Tage och Gustav Bäckman jobbade sida vid sida. De skötte allt själva, djuren, åkrarna, skogen samt hushållet.

Gustav fick med åren allt sämre ben och de sista tio åren fick Tage bära Gustav på ryggen både ute och inne. 1967 gick Gustav bort. Så var Tage ensam. Vid bouppteckningen visade det sig att gården stod skriven på Tage men lösöret fick han delvis köpa tillbaka.

1983 såldes djuren och åkermarken arrenderades ut men tro inte att Tage slog av på takten.nej.. han jobbade i skogen varje dag, var ute och "slådde" renar. Omkring mangårdsbyggnaden ser det ut som en park.

Kommer man förbi Hestranna ser man ofta Tage med motorsågen i ena handen och kryckan i den andra. "Man måste hålla igång, annars stelnar man till", säger Tage!

Jag har suttit flera timmar och pratat med Tage men har aldrig hört att han har sagt ett enda ord om någon människa. Inte ens om någon politiker. På frågan varför det inte blev någon kvinna, svarar Tage "jag tyckte inte jag hade något att erbjuda, jag ägde ju ingenting, jag tjänade ingenting och när jag senare blev ägare till gården då var det för sent, men det gick bra ändå".

Tage – Du är en unik och fin människa och tack för pratstunden och kaffet.

Rånmord i Gårdsby!

Torpet Vikadal som det ser ut idag, en välskött stuga med naturskönt läge intill Vikasjön. Till vänster syns Karin Lindström vars föräldrar brukade Vikadal från 1914. Till höger Karins dotter Siv Träff.

Text och foto: Ulf Nilsson

Dramatiska rubriker är vi vana vid men rånmord kunde inträffa även förr. Här berättar Ulf Nilsson om en tragisk händelse i vår trakt för 150 år sedan.

Min farmors farfar var Johannes Danielsson som bodde på och brukade torpet Vikadal. Ett torp under kyrkan som ligger vid Vikasjöns västra strand, en knapp kilometer öster om Gårdsby Stom. Johannes (som var född 1805) hade varit på kreatursmarknaden i Dädesjö och sålt ett djur. På väg hem blev han vid Planen, strax norr om Gårdsby Stom, nedslagen och rånad. Man fann honom på morgonen den 16 april 1857 förfrusen och han dog samma eftermiddag.

Rånad på 3 riksdaler

Enligt uppgift blev rånmördarens byte 3 riksdaler. Det är tveksamt vilket slags djur Johannes hade sålt. En ko borde ha gett ca 50 riksdaler på den tiden men även 3 riksdaler var en ansenlig summa. Det är mycket vanskligt att översätta

värdet till dagens förhållanden. Även om saker har ett högre pris idag är de ofta billigare i förhållande till våra inkomster. Ett dagsverke på den tiden betalades med ca 1½ Riksdaler så 3 Riksdaler motsvarar 2 dagsverken vilket idag blir ca 2 000 kr om man utgår från en månadslön på 20 000 kr. Det finns andra beräkningssätt men säkerligen var det ingen obetydlig summa!

Förövaren erkände på dödsbädden!

Ingen blev gripen eller dömd för dådet men enligt muntliga uppgifter erkände en person i socknen för prästen på sin dödsbädd. Personen lämnade också pengar till konfirmationskläder åt Johannes son Magnus Johannesson.

Änkan Dorothea måste efter mordet på Johannes flytta med sina 5 barn till ett mindre torp, Siltorpet, som är rivet sen länge, låg på norra sidan om vägen från Notteryd till Vikensved, alldeles intill skjutbanan. Bland barnen fanns sonen Magnus som sen gifte sig med Emma

Petersdotter och brukade Siltorpet. De fick 8 barn varav dottern Ida senare blev min farmor. Magnus, Emma och sonen Johan (som dog ung) begravdes på Gårdsby kyrkogård där deras gravar finns än idag!

Ulf Nilsson, som har skrivit texten, bor i Växjö men har en torpstuga i Gasslanda.